

Президія НАН України розглянула

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 28 березня 2012 року академік НАН України Б.Є.Патон поінформував про зустріч керівництва НАН України з делегацією Башкортостану, присвячену питанням наукового співробітництва.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь академіка НАН України О.В.Кириленка про наукову та науково-організаційну діяльність Інституту електродинаміки НАН України.

В обговоренні взяли участь академіки НАН України Б.Є.Патон, Г.Г.Півняк, О.Л.Лівшиць – президент АТ «ЕЛТА» ДП «Електроважмаш», Є.Ю.Чопов – заступник генерального директора з науково-технічного розвитку заводу «Південкабель», В.Б.Зайченко – заступник директора Державного підприємства «Національна акціонерна компанія «Укренерго».

Було зауважено, що Інститут електродинаміки НАН України, створений у 1947 році на базі Інституту енергетики АН УРСР, є одним з найстаріших у Відділенні фізико-технічних проблем енергетики НАН України.

Завдяки творчій праці видатних вчених, в першу чергу академіка С.О.Лебедева, які стали фундаторами авторитетних наукових шкіл, інститут перетворився на провідний науковий центр, добре відомий не тільки в Україні, але і поза її межами.

Серед здобутків колективу за останні роки відзначались такі.

Розроблено методи та засоби підвищення надійності функціонування електричних мереж України, які дозволяють інтегруватись з енергосистемами європейських країн.

Спільно з заводом «Південкабель» створено вітчизняний високовольтний кабель на напругу 330 кіловольт, який відповідає світовим зразкам.

Розроблена інститутом система моніторингу аварійних режимів електричних мереж отримала широке впровадження в країнах СНД.

За звітний період дещо зросла кількість захищених докторських та кандидатських дисертаційних робіт (6 докторських і 16 кандидатських дисертацій).

Проте, як було наголошено, інститут на очах старіє. Середній вік наукових співробітників весь час збільшується і складає для докторів наук – майже 64 роки, а для кандидатів - 55.

Протягом звітного періоду постійно зменшувалась частка позабюджетного фінансування, яка зараз становить менше 20% від загального обсягу фінансування.

Інститут недостатньо активно бере участь у конкурсах міжнародних програм наукового співробітництва, зокрема у Рамкових програмах Євросоюзу.

Підсумовуючи обговорення, Президія НАН України зазначила, що маючи міцний кадровий потенціал, в тому числі найбільшу у відділенні кількість

членів Академії, колектив Інституту електродинаміки НАН України повинен робити набагато більше для наукового забезпечення електроенергетичного комплексу і займати більш активну позицію в практичному впровадженні отриманих наукових результатів.

У цілому Президія НАН України схвалила діяльність Інституту електродинаміки НАН України.

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили наукову доповідь доктора технічних наук В.О.Романова «Комп'ютерні прилади та інформаційні технології для прецизійного землеробства».

У доповіді та виступах академіків НАН України Б.Є.Патона, В.С. Дейнеки, О.В.Палагіна, директора Науково-виробничої фірми VD MAIS В.О.Давиденка, провідного наукового співробітника Інституту садівництва НААН України О.І.Китаєва підкреслювалась важливість сучасних інформаційних технологій та систем, що становлять основу так званого прецизійного землеробства, для розв'язання проблеми підвищення ефективності агропромислового комплексу, а саме, вирощування сільськогосподарських рослин. Ці технології дозволяють з урахуванням стану рослин та впливу багатьох зовнішніх факторів оптимізувати, в першу чергу, витрати на внесення мінеральних добрив, зрошення, а також відіграють позитивну роль в утриманні у належному екологічному стані земельного фонду.

Зазначалось, що рівень та стан виконаних досліджень дозволяє оптимістично оцінити перспективи їх подальшого практичного застосування. Розроблена низка комп'ютерних приладів сімейства «Флоратест», які застосовуються для експресної оцінки життєдіяльності рослин, визначення забруднень води, ґрунтів і повітря шкідливими речовинами тощо. Дуже важливо, що всі виміри виконуються в режимі реального часу. Виготовлено і успішно випробувано дослідну партію цих інтелектуальних приладів.

Такі результати вдалося досягти завдяки творчому об'єднанню зусиль вчених НАН України і Національної академії аграрних наук України. Зараз треба налагоджувати і розширювати промислове виробництво таких приладів і разом з Національною академією аграрних наук України ініціювати виконання на паритетних умовах крупного пілотного проекту, що, зокрема, сприятиме суттєвому підвищенню якості сільськогосподарської продукції.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про заснування премії імені П.Г.Костюка НАН України; про затвердження спільних наукових проектів за результатами конкурсу НАН України та Російського фонду фундаментальних досліджень 2012 року; про проект доповіді на сесії Загальних зборів НАН України 12 квітня 2012 р.; про встановлення розміру премій НАН України; про підсумки роботи з експертизи тематики фундаментальних

науково-дослідних робіт у 2011 році та заходи з її вдосконалення; про завершення робіт з розроблення проекту Державного стандарту «Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості»; про проведення Міжнародної конференції «Біобезпека та біозахист-2: впровадження рекомендацій щодо Конвенції про заборону біологічної зброї»; про видання роботи в серії «Біобібліографія вчених України»; також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України